

Rīgā, 2016. gada 30.oktobrī

Adresāts:
SIA "Kaugas"
Reģ.nr. 52103074671
Pļavu iela 17
Liepāja LV-3411, Latvija

Kopija (elektroniski):
Dabas aizsardzības pārvalde
Baznīcas iela 7
Sigulda LV-2150, Latvija
E-pasts: daba@daba.gov.lv

SIDRABIŅU OZOLMUIŽAS ALEJAS IZVĒRTĒJUMS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO BEZMUGURKAULNIEKU SUGU SAGLABĀŠANAS KONTEKSTĀ

EKSPERTA ATZINUMS
Nr. 2016/23

1. EKSPERTA ATZINUMA SAGATAVOŠANAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Eksperta atzinuma sagatavošanas mērķis ir pēc SIA "Kaugas" lūguma, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) publiskā iepirkuma "Aleju apsekošana un izvērtēšana" (Nr. DAP2016/22) (turpmāk – iepirkums) ietvaros **sniegt sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta viedokli par Sidrabiņu Ozolmuižas alejas (turpmāk – Alejas) nozīmi īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu saglabāšanas kontekstā**. Atbilstoši iepirkuma tehniskajā specifikācijā noteiktajam, eksperta atzinuma sagatavošanas laikā ir pievērsta uzmanība šādiem uzdevumiem – Alejas inventarizācijas (lauka apsekojuma) laikā pārbaudīt, vai tajā ir konstatējama īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu vai šo sugu dzīvotņu klātbūtne (1), raksturot īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu dzīvotņu kvalitāti (2), apkopot publiski pieejamajā zinātniskajā literatūrā, datubāzes un citos informācijas avotos iekļauto informāciju par Alejā līdz šim konstatētajām īpaši aizsargājamajām bezmugurkaulnieku sugām (3), balstoties uz iepriekš minēto informāciju, novērtēt Alejas pašreizējo stāvokli un ilgtermiņa tendences īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu un šo sugu dzīvotņu saglabāšanas kontekstā (4), sagatavot rekomendācijas Alejas apsaimniekošanai īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu un šo sugu dzīvotņu saglabāšanas kontekstā (4), kā arī sniegt Alejas pašreizējo robežu izvērtējumu īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu un šo sugu dzīvotņu saglabāšanas kontekstā (5).

Eksperta atzinums ir sagatavots par sugu grupu – bezmugurkaulnieki. Eksperta atzinumā ir aplūkota informācija par 14.11.2000. LR MK noteikumos Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo sugu sarakstu" uzskaitītajām īpaši aizsargājamajām bezmugurkaulnieku sugām un šo sugu dzīvotnēm. Papildus ir aplūkota informācija arī par dabiskajiem meža biotopiem (Ek u.c. 2002) un Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamajiem meža biotopiem (Auniņš 2013) raksturīgajām bezmugurkaulnieku indikatorsugām, jo tās var palīdzēt novērtēt Alejas nozīmi kopējās bezmugurkaulnieku daudzveidības kontekstā, kā arī norādīt uz atsevišķu īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu klātbūtni. Informācija par citām bioloģiskās daudzveidības vērtībām, to skaitā īpaši aizsargājamajiem biotopiem nav šī eksperta atzinuma kompetencē.

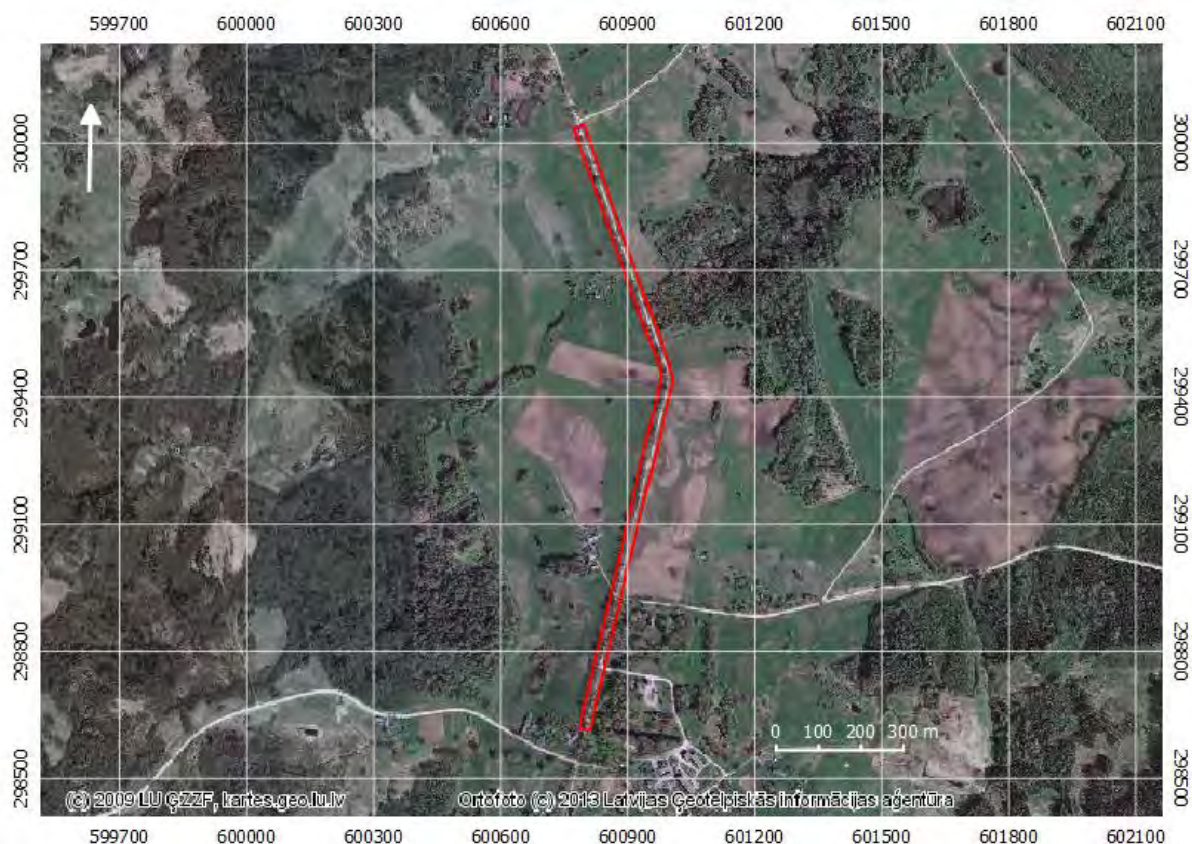
Eksperta atzinums ir sagatavots divos identiskos eksemplāros (katrs uz 9 lpp.) – viens no tiem tiek iesniegts atzinuma pasūtītājam SIA "Kaugas, otrs paliek atzinuma autora rīcībā. Atbilstoši iepirkuma tehniskajā specifikācijā noteiktajam, eksperta atzinums pasūtītājam tiek papildus iesniegts elektroniski *docx formātā. Atbilstoši 16.03.2010. LR MK noteikumos Nr. 267 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtība" noteiktajam, informācija par šo eksperta

atzinumu, kā arī atzinuma kopija elektroniskā formātā gada nogalē tiks iesniegta Dabas aizsardzības pārvaldē. Eksperta atzinums ir sagatavots atbilstoši 30.09.2010. LR MK noteikumos Nr. 925 "Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības" noteiktajam.

2. EKSPERTA ATZINUMA SAGATAVOŠANAS METODES

2.1. ALEJAS ĢEOGRĀFISKAIS NOVĪETOJUMS

Aleja atrodas Ērgļu novada Sausnējas pagastā, tās centra koordinātes (LKS-92): X600974, Y299387, zemes kadastra Nr. 70920070069 (Aleja daļēji atrodas arī līdzās pieguļošo zemesgabalu teritorijā, atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols", turpmāk – DAP Ozols, pieejamajai informācijai). Alejas ģeogrāfiskā novietojuma kartoshēma ir parādīta 1.attēlā. Aleja novietota apdzīvotā vietā – Zūrās. **Aleja ir aizsargājama, tai ir dabas pieminekļa statuss**, taču tā nav Natura 2000 teritorija un ir novietota ārpus citām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (DAP Ozols).

1. attēls. Sidrabiņu Ozolmuižas alejas ģeogrāfiskā novietojuma kartoshēma (LKS-92 koordinātu sistēma, ziemeļu virziens norādīts attēla augšējā kreisajā stūrī). Alejas robežu dati: Dabas aizsardzības datu pārvaldības sistēma "Ozols" (skatīts 30.10.2016.). Pamatnes dati: 5.etapa ortofoto karte (Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, 2013), LU ĢZZF WMS, skatīts 30.10.2016., pieejams <http://www.kartes.geo.lv>. Kartoshēma sagatavota QGIS 2.12.3.

2.2. ALEJAS INVENTARIZĀCIJAS APRAKSTS

Eksperta atzinums ir balstīts uz Alejas inventarizācijā (lauka apsekojumā) dabā konstatētajiem faktiem. Aleja apsekota 28.08.2016., laika periodā plkst. 18:40-20:19. Alejas apsekošanas laikā ir silts, saulains laiks. Alejas apsekošanas sezona un laikapstākļi ir piemēroti nozīmīgāko alejas apdzīvojošo bezmugurkaulnieku sugu klātbūtnes konstatēšanai. **Alejas inventarizācijā galvenās mērksugas bija lapkoku praulgrauzis *Osmoderma barnabita* (=emerita), spožā skudra *Lasius fuliginosus* un marmora rožvabole *Liocola marmorata* (=lugubris)**. Visas trīs minētās aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas ir saistītas ar dzīviem, augošiem dobumainiem kokiem, kas ir tipiskākais aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu mikrobiotops alejās.

Inventarizācijā bezmugurkaulnieku sugu uzskaitēm izmantota Natura 2000 teritoriju bezmugurkaulnieku monitoringa metodikā (Vilks u.c. 2013) detalizēti aprakstītā un aleju inventarizācijai nedaudz modificētā bezmugurkaulnieku sugu mikrobiotopu pārbaudes metode. Uzskaites laikā eksperts lēnām pārvietojas pa aleju, apskata alejas kokus un mērķtiecīgi pārbauda īpaši aizsargājamajām sugām raksturīgos mikrobiotopus – vecus, dobumainus kokus, nokaltušus kokus, kokus ar sēņu augļķermeņiem u.c. (Telnov 2005, Vilks u.c. 2015). Mikrobiotopu pārbaudes mērķis ir aizsargājamo bezmugurkaulnieku pieaugušo indivīdu, kāpuru vai sugām raksturīgo darbības pēdu (kāpuru ekskrementu, vaboļu izskreju, sasveķojuma) meklēšana. Marmora rožvaboles klātbūtne atzīmēta tikai tādās situācijās, kad atrastas pieaugušās vaboles, to atliekas vai kāpuri. Atzinuma autora ieskatā, marmora rožvaboles klātbūtne nav pārliecinoši pierādāma, balstoties tikai uz kāpuru ekskrementiem, jo tie ir līdzīgi citu rožvaboļu sugu kāpuru ekskrementiem, un dažādas rožvaboļu sugas var apdzīvot vienu un to pašu atradni, vienu un to pašu koku dobumu. Īpaši aizsargājamo sugu atrašanās gadījumā, atradnes kartētas un, izmantojot GPS uztvērēju Trimble Juno 3B, atzīmētas to ģeogrāfiskās koordinātes.

Inventarizācijā noteikts, vai Alejā ir sastopama lapkoku praulgrauža (un citu kopā ar šo sugu dzīvojošo aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu) dzīvotne, kuras detalizēts apraksts ir sniegts pārskatā par Biotopu direktīvā iekļautajām un Latvijā sastopamajām bezmugurkaulnieku sugām (Vilks u.c. 2015). Dzīvotnes kvalitātes stāvokļa raksturošanai izmantoti šādi parametri – vecu, dobumainu platlapju koku klātbūtne (1), dobumaino koku daudzums (2), telpiskais izvietojums (3) un apgaisojuma apstākļi (4), kā arī platlapju koku paaudžu skaits (5). Visi konstatētie dobumainie koki, neatkarīgi no dobumu izmēriem, kartēti un, izmantojot GPS uztvērēju Trimble Juno 3B, atzīmētas to ģeogrāfiskās koordinātes. Papildus atzīmēti vēl citi dažādām aizsargājamajām bezmugurkaulnieku sugām nozīmīgu mikrobiotopu parametri – atsegtas koksnes, sēņu augļķermeņu, sirseņu ligzdu un sulojošo koku klātbūtne.

Aleja dažādos rakursos nofotografēta, iegūstot vispārīgas kopskata un Alejā raksturīgāko aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu mikrobiotopu tuvplāna fotogrāfijas.

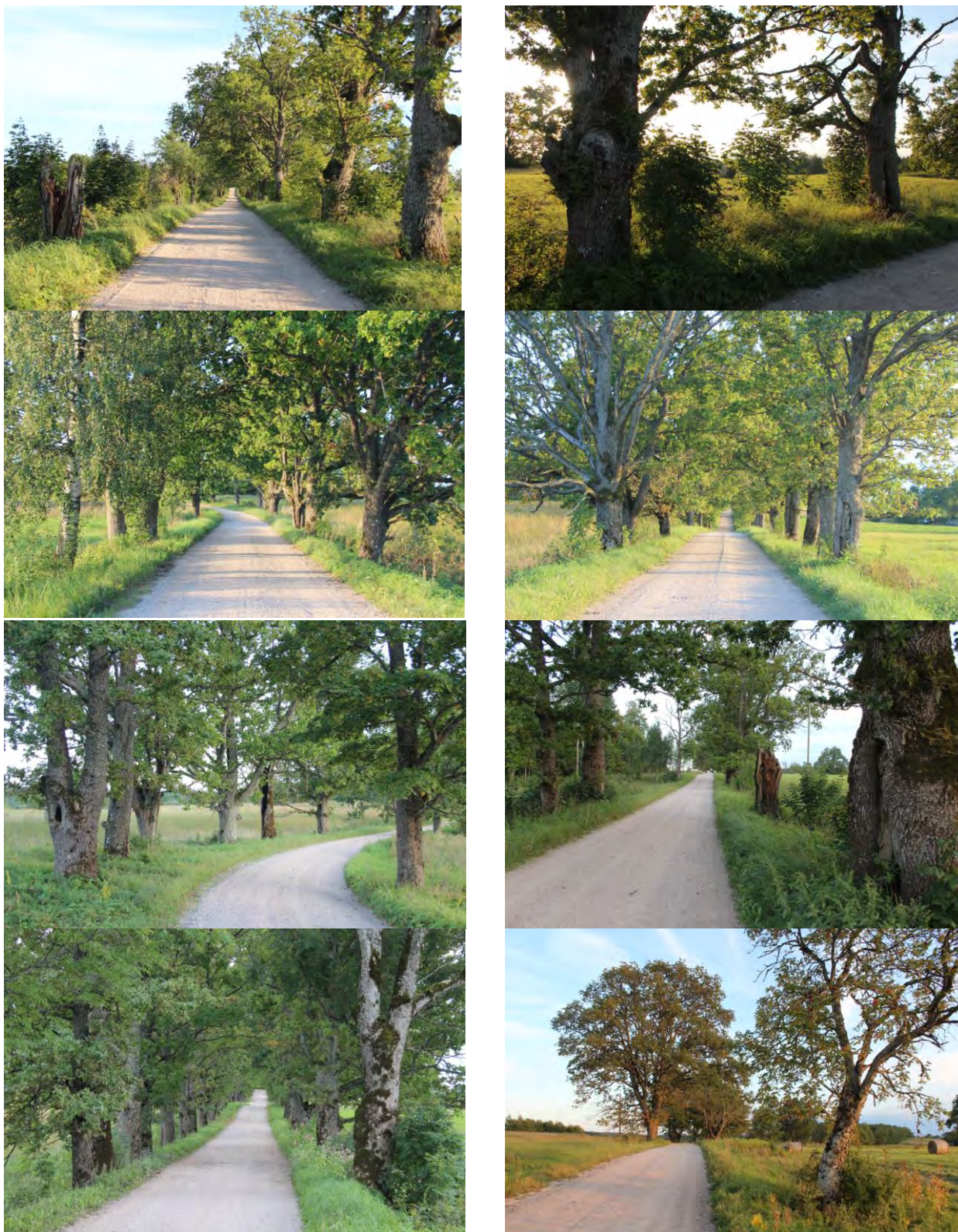
2.3. KAMERĀLĀS DATU ANALĪZES APRAKSTS

Apkopota zinātniskajā literatūrā ("Latvijas Entomologs", Telnov D. un Telnov D. u.c. (2001-2016); "Baltic Journal of Coleopterology", Barševskis A. u.c.; "Acta Biol. Univ. Daugavp.", Barševskis A. u.c.) pieejamā informācija par Alejā jau iepriekš zināmajām īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku (lielākoties vaboļu) sugu atradnēm. Pārbaudīta DAP Ozols un dabas novērojumu portālā Dabasdati.lv esošā informācija. Alejas inventarizācijas laikā iegūtie GIS dati (aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu atradņu koordinātes, dobumaino koku koordinātes) apstrādāti QGIS 2.12.3. programmā. Izmantota LKS-92 koordinātu sistēma. Dobumaino koku telpiskā novietojuma, funkcionālās sasaistes raksturošanai, ap katru dobumaino koku atrašanās vietu konstruēta 300m buferzona (atbilstoši zinātniskās literatūras datiem šādā attālumā parasti spēj pārvietoties lapkoku praulgrauža pieaugušās vaboles, Bāra u.c. 2015). Aprēķināts dažādu Alejā sastopamu aizsargājamajām bezmugurkaulnieku sugām nozīmīgu mikrobiotopu skaits. Lai noteiktu Alejas izolācijas pakāpi lapkoku praulgrauža dzīvotņu kontekstā, izmantojot DAP Ozols datus, noskaidrota tuvākā zināmā lapkoku praulgrauža atradne un aprēķināts attālums līdz tai. Lapkoku praulgrauža dzīvotnes kontekstā, kamerāli izvērtēta Alejas tuvākā apkārtnē, balstoties uz ortofoto karšu, mežaudžu plānu u.c. informāciju.

3. VISPĀRĪGS ALEJAS UN TAI PIEGUĻOŠĀS TERITORIJAS RAKSTUROJUMS

Vispārīgs vizuāls priekšstats par Aleju iegūstams, iepazīstoties ar 2.attēlu. Aleja ir aptuveni 1430m gara. Aleja novietota uz viļņota reljefa, pacēlumi mijas ar iepakām. Aleja atrodas pie neliela lauku grants ceļa, koki aug aptuveni 1m attālumā no ceļa braucamās daļas. Alejā dominējošās koku sugas ir ozoli, oši, kļavas, liepas. Alejai ir izteikti heterogēna struktūra, vietām tai raksturīga tipiska, vienlaidus "tunelveida" struktūra, citviet starp kokiem ir samērā lieli pārrāvumi. Alejā galvenokārt aug vidēji veci koki. Pieejama liela dobumainu koku, atmirušo koku daudzveidība. Aleja novietota atklātā

lauksaimniecības zemju ainavā, pieguļošajās teritorijās ir zālāji un aramzemes, īpaši jāatzīmē, ka pieejami arī izteikti parkveida zālāji, Alejas dienvidu galā atrodas parks.

2.attēls. Vispārīgs Sidrabiņu Ozolmuižas alejas raksturojums. Viena no bezmugurkaulnieku daudzveidības saglabāšanas kontekstā visnozīmīgākajām alejām Latvijā. Konstatētas divas aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas- spoža skudra un lapkoku praulgrauzis, sastopama izcila lapkoku praulgrauža dzīvotne, pieejami bezmugurkaulnieku daudzveidībai nozīmīgi struktūrelementi, to skaitā – lielu dimensiju, saules labi izgaismota atmirušā koksne. Foto: Kristaps Vilks, 2016.

3.attēls. Sidrabiņu Ozolmuižas alejai pieguļošās teritorijas raksturojums – aleja novietota atklātā lauksaimniecības zemju ainava, tostarp pieejamas parkveida pļavas (kreisajā pusē), alejas dienvidu daļā pieguļošajā teritorijā ir parks. Foto: Kristaps Vilks, 2016. Apakšējā daļā – alejas dienvidu gala tuvumā esošie parkveida biotopi. Kartoshēma (LKS-92 koordinātu sistēma, ziemeļu virziens norādīts attēla augšējā kreisajā stūrī). Alejas robežu dati: Dabas aizsardzības datu pārvaldības sistēma “Ozols” (skatīts 30.10.2016.). Pamatnes dati: 5.etapa ortofoto karte (Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, 2013), LU ĢZFF WMS, skatīts 30.10.2016., pieejams <http://www.kartes.geo.lu.lv>. Kartoshēma sagatavota QGIS 2.12.3.

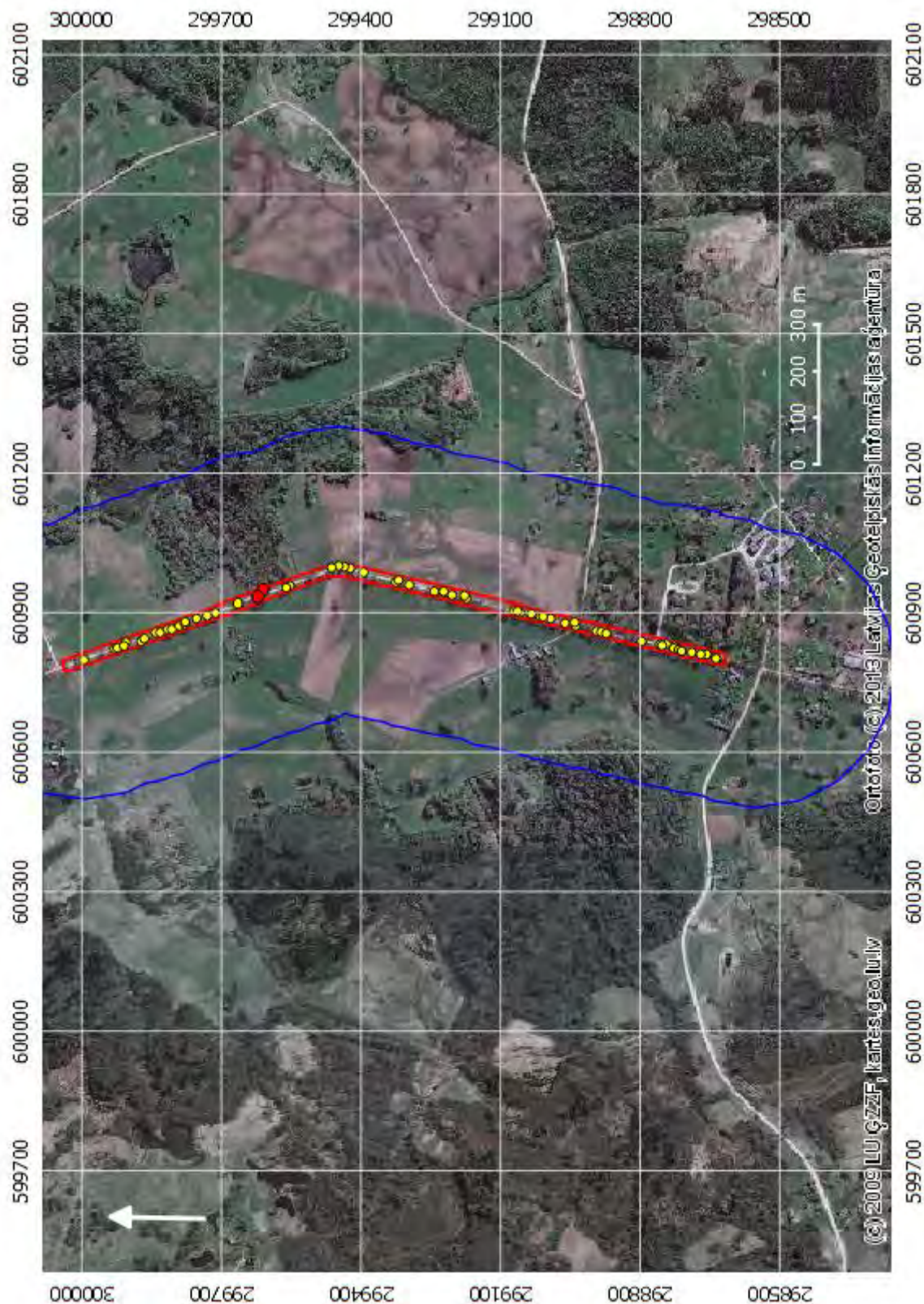
4. ALEJAS INVENTARIZĀCIJAS REZULTĀTI

4.1. KONSTATĒTĀS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS BEZMUGURKAULNIEKU SUGAS

Alejas apsekošanā ir konstatētas divas īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas – spožā skudra *Lasius fuliginosus* un lapkoku praulgrauzis *Osmoderma barnabita* (4.attēls). Koku dobumos daudzviet atrasti nenoteiktu sugu rožvaboļu kāpuru ekskrementi, tomēr aizsargājamās marmora rožvaboles *Liocola marmorata* klātbūtni pārliecinoši apstiprināt nebija iespējams.

4.2. KONSTATĒTĀS ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO BEZMUGURKAULNIEKU SUGU DZĪVOTNES

Aleja ir tipiska lapkoku praulgrauža dzīvotne (un citu ar lapkoku praulgrauzi saistītu, dobumainos kokus apdzīvojošo aizsargājamo sugu – marmora rožvaboles, spožās skudras utt. dzīvotne), jo Alejā ir daudz vidēji vecu, dobumainu platlapju koku (4.attēls).

4.attēls. Sidrabiņu Ozolmuižas aleja, īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu atradņu un dzīvotnes elementu telpiskā izvietojuma kartoshēma, atbilstoši 2016.g. inventarizācijas un kamerālās analīzes rezultātiem (LKS-92 koordinātu sistēma, mērogs 1:4000, ar baltu bultu norādīts ziemeļu virziens). Paskaidrojumi: dzeltenas krāsas aplīši – dobumainie koki, sarkanas krāsas aplīši – inventarizācijā konstatētās īpaši aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu atradnes, ar sarkanu līniju parādītas Sidrabiņu Ozolmuižas alejas robežas, ar zilu līniju – 300m buferjosla ap uzkartētajiem dobumainajiem kokiem. Alejas robežu dati: Dabas aizsardzības datu pārvaldības sistēma “Ozols” (skatīts 30.10.2016.). Pamatnes dati: 5.etapa ortofoto karte (Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, 2013), LU ĢZGF WMS, skatīts 30.10.2016., pieejams <http://www.kartes.geo.lu.lv>. Kartoshēma sagatavota QGIS 2.12.3.

Kopumā inventarizācijā uzskaitīti 61 dobumaini koki, katrs no tiem atrodas ne tālāk kā 300m līdz kādam citam dobumainam kokam (4.attēls). Kopumā dobumainie koki Alejā ir izvietoti samērā vienmērīgi. Alejā ir ļoti liela dobumu daudzveidība, pieejami arī pēc izmēriem lieli dobumi. Lielākā daļa no alejas kokiem ir saules labi izgaismoti. Alejā dominē bioloģiski veci koki, tomēr vietām pieejami arī jauni platlapji. Papildus dobumainajiem kokiem Alejā ir ļoti liels daudzums citu aizsargājamajām bezmugurkaulnieku sugām nozīmīgu mikrobiotopu – atmirušā koksne (zari, lielu dimensiju sausokņi, stumbeņi), atsegta koksne, sulojoši koki, koki ar sēņu augļķermeņiem, koki ar sabiedrisko plēvspārņu – sirseņu ligzdām. Kopumā uzskaitīti vismaz septiņi dažādi mikrobiotopi.

5. KAMERĀLĀS DATU ANALĪZES REZULTĀTI

Pārbaudītajās datubāzēs un literatūrā nav papildus informācijas. Atbilstoši DAP Ozols datiem, nākama tuvākā zināmā lapkoku praulgrauža atradne ir aptuveni 4km attālumā.

6. ALEJAS NOZĪME ĪPAŠI AIZSARGĀJAMO BEZMUGURKAULNIEKU SUGU KONTEKSTĀ

Apkopojot Alejas 2016.g. inventarizācijā un kamerālajā datu analizē iegūtos rezultātus, jāsecina, ka Alejai ir izcila nozīme aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu saglabāšanas kontekstā, šī ir viena no nozīmīgākajām alejām Latvijā. Pašlaik Alejā ir konstatētas divas aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas – spožā skudra un prioritāri aizsargājamais lapkoku praulgrauzis. Abām sugām ir labas populācijas pastāvēšanas iespējas ilgtermiņā. Lapkoku praulgrauzis pašlaik zināms no viena koka, tomēr Alejā ir tipiska šīs sugas dzīvotne, ko vērtēju labā stāvoklī. Uzskaitēti 61 dobumains koks, papildus dobumaini koki pieejami visapkārt pieguļošajās teritorijās, jo visur izklaidus aug platlapji, pieejami klasiski parkveida zālāji. Domājams, ka Alejas un parkveida biotopu sistēmā kopumā ir vairāk nekā minimāli nepieciešamie 160 dobumaini koki, kas vajadzīgi lapkoku praulgrauža populācijas pastāvēšanai ilgtermiņā. Alejā kokiem ir liela dobumu daudzveidība, pieejami arī liela izmēra dobumi. Ja aplūkojam dobumainos kokus telpiskā griezumā, redzams, ka tie visi ir funkcionāli saistīti, atrodas sugas pārvietošanas attāluma ietvaros, tādēļ lokālā līmenī nepastāv izolācija un fragmentācija. Arī plašākā ainavā, izolācija uzskatāma par vāju, jo salīdzinoši netālu 4km attālumā zināmas jau citas lapkoku praulgrauža atradnes. Vienīgais negatīvais faktors ir salīdzinoši nelabvēlīgā Alejas koku vecumstruktūra, kurā dominē pārsvarā bioloģiski veci koki, lai gan pieejami arī jaunāki. Nākotnē neizlīdzinātā vecumstruktūra var negatīvi ietekmēt atradnes kvalitāti. Lapkoku praulgrauzim pašlaik Latvijā ir nelabvēlīgs aizsardzības stāvoklis (Anonīms 2013a,b), un tā kā vairāk nekā puse no populācijas ir saistīta ar parkiem un alejām (Telnov 2005, Ranius et al 2006), ir ļoti svarīgi saglabāt un atjaunot alejas. Atšķirībā no citām dzīvotnēm, tieši alejās mūsdienās ir saglabājusies lielākā daļa no saules labi izgaismotiem kokiem, kas ir svarīga praulgraužu dzīvotnes kvalitātes pazīme. Bez dobumainajiem kokiem Alejā ir ļoti daudz dažādu citu aizsargājamajām bezmugurkaulnieku sugām nozīmīgu struktūrelementu, kuru vidū īpaši jāizceļ lielas dimensijas atmirušā koksne saules labi izgaismotos apstākļos – šāds substrāts mūsdienās ir reti pieejams.

7. REKOMENDĀCIJAS TURPMĀKAJAI ALEJAS APSAIMNIEKOŠANAI

Alejai noteikti ir saglabājams aizsargājamas alejas, dabas pieminekļa statuss. Ņemot vērā Alejas nozīmi aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu saglabāšanā, rekomendēju plānot šādus Alejas apsaimniekošanas pasākumus:

1. **Alejā saglabājami visi dobumainie koki.** Jāatzīmē, ka arī nelieli, no ārpuses grūti pamanāmi dobumi var būt piemērota retu, aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu dzīves vieta. Bez mugurkaulnieku daudzveidībai nozīmīgi ir lieli koku dobumi, īpaši, ja tajos ir liels praulu daudzums. Dobumus nedrīkst aizmūrēt, mehāniski norobežot. Nepieciešama regulāra sadzīves atkritumu (pašlaik to nav daudz) izvākšana no dobumiem.
2. **Alejā noteikti saglabājami lielas dimensijas atmirušā koksne.**

3. **Pašlaik nav nepieciešami speciāli pasākumi labākai Alejas koku ilgmūžības nodrošināšanai.** Tomēr nākotnē tāda nepieciešamība var rasties, tāpēc nepieciešama arborista konsultācija.
4. Cilvēku veselībai un dzīvībai, kā arī transportlīdzekļu satiksmei bīstamu koku izveidošanās situācijās nepieciešams apsvērt, kādas alternatīvas pastāv koku saglabāšanas nodrošināšanai. Ja nepieciešams koku nozāgēt, vajadzīgs Dabas aizsardzības pārvaldes saskaņojums, rekomendējama bezmugurkaulnieku jomas eksperta klātbūtne, lai nozāgējamā koka stumbrā potenciāli esošos aizsargājamo bezmugurkaulnieku individuus varētu pārvietot uz citiem Alejas kokiem. Ja pastāv tāda iespēja, koku zāgēšanas gadījumā saglabājami augsti (>3m) stubeņi. Ja nav iespējams saglabāt arī stubeņus, tad koks nozāgējams un saglabājams turpat Alejā vai tās tuvumā. Šādā veidā tiek nodrošināts, ka savu attīstību var iziet dobumos dzīvojošo bezmugurkaulnieku kāpuri. Aleja atrodas teritorijā, kurai nepieguļ blīva dzīvojamā apbūve, tādēļ tai ir augstāks potenciāls ar atmirušo koksnī saistītu substrātu saglabāšanai kā citās alejās, kas atrodas apdzīvotu vietu centros.
5. **Obligāti nepieciešama Alejas atjaunošana, stādot jaunus platlapju kokus – liepas un ozolus.**
6. **Nepieciešama papildus zinātniskā izpēte, iespējams, šis ir būtisks lapkoku praulgrauža izplatības reģions.**

8. PAŠREIZĒJO ALEJAS ROBEŽU IZVĒRTĒJUMS

Uzskatu, ka Alejas pašreizējās robežas ir optimālas.

9. SECINĀJUMI

Atbilstoši pašreizējam zināšanu līmenim, Sidrabiņu Ozolmuižas alejai ir izcili būtiska nozīme aizsargājamo bezmugurkaulnieku sugu saglabāšanas kontekstā. Šeit ir konstatētas divas aizsargājamas sugas – spožā skudra un prioritāri aizsargājamais lapkoku praulgrauzis. Alejā ir tipiska lapkoku praulgrauža dzīvotne labā kvalitātē – ir daudz saules labi izgaismotu, bioloģiski vecu, dobumainu koku, to telpiskais izvietojums ir vienmērīgs un nepastāv izolācija ne lokālā mērogā, ne plašākā ainavā. Aleja kopā ar apkārtnē savrup augošajiem platlapjiem un parkveida zālāju platlapjiem veido vienotu lapkoku praulgrauža dzīvotņu sistēmu. Alejai saglabājams aizsardzības statuss. Alejā saglabājami dobumaini koki un atmirušā koksne. Aleja atjaunojama, stādot jaunus platlapjus. Pašreizējās robežas Alejai ir optimālas.

10. IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI

Anonīms 2013a. Ziņojums Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā. Novērtējums par 2007.-2012.gada periodu.

http://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/zinojumi_eiropas_komisijai/

Anonīms 2013b. Ziņojums Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā. Novērtējums par 2007.-2012.gada periodu.

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=/lv/eu/art17/envuc1kdw/LV_species_reports-131018-113252.xml&conv=354&source=remote#1084BOR

Auniņš A. (red.) 2013. Eiropas Savienības aizsargājami biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2.papildinātais izdevums. Rīga, Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, 320 lpp.

Bāra J., Nitcis M., Lārmanis V., Valainis U. 2015. Parkveida pļavu un ganību aizsardzības plāns. Daugavpils, Daugavpils Universitātes Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju institūts, 86 lpp.

Ek T., Auziņš R., Suško U. 2002. Mežaudžu atslēgas biotopu inventarizācija. Metodika. Latvija, Valsts Meža dienests, Ūstra Götaland Mežu pārvalde, Zviedrija, 76 lpp.

- # Ranius Th. et al. 2005. *Osmoderma eremita* (Coleoptera, Scarabaeidae, Cetnoniinae) in Europe. *Animal Biodiversity and Conservation*, 28(1): 1-44.
- # Telnov D. 2005. Lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763) sugas aizsardzības plāns. Rīga, Latvijas Entomoloģijas biedrība, 100 lpp.
- # Vilks K. (red.) 2013. Bezmugurkaulnieku monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās. Rīga, Latvijas Entomoloģijas biedrība, 65 lpp.
- # Vilks K. (red.) 2015. Latvijā sastopamās Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku sugas. Rīga, Latvijas Entomoloģijas biedrība, Dabas aizsardzības pārvalde, 96 lpp.

Kristaps Vilks,
sertificēts biotopu un sugu aizsardzības jomas eksperts
ar specializāciju par bezmugurkaulniekiem un meža un virsāju biotopiem
(DAP sertifikāts Nr. 10, derīgs līdz 25.03.2019.)
Kontaktinformācija:
tālrunis: 26513497
e-pasts: kristaps.vilks@lu.lv